

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

HAVACILIK FAALİYETLERİNDEN KAYNAKLANAN SERA GAZI EMİSYONLARININ TAKİBİ KAPSAMINDA DOĞRULAYICILARIN YETKİLENDİRİLMESİ TALİMATI (SHT-DOĞRU)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Talimatın amacı, ulusal ve uluslararası havacılık faaliyetlerinden kaynaklanan sera gazı emisyonlarının izlenmesi, raporlanması, doğrulanmasına yönelik iş ve işlemler ile doğrulayıcı kuruluşların yetkilendirilmesi ve doğrulama ekibinde yer alacak kişilerin yetkinlik kriterlerinin belirlenmesine dair usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Talimat;

Ulusal ve uluslararası havacılık faaliyetlerinden kaynaklanan sera gazı emisyonlarının izlenmesi, raporlanması ve doğrulanması işlemleri ile doğrulayıcı kuruluşların ve doğrulama ekibinin mükellefiyetlerinin belirlenmesine dair usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Talimat,

a) 15/07/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 4 numaralı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nin 437’nci maddesinin 1’inci fıkrasının b ve c bentleri ve

b) 5/6/1945 tarihli ve 4749 sayılı Şikago’da 7 Aralık 1944 tarihinde Akit ve İmza Edilmiş Olan Milletlerarası Sivil Havacılık Anlaşması ile Sivil Havacılık Geçici Sözleşmesi ve Bunların Eklerinin Onanması Hakkında Kanun ile yürürlüğe girmiş olan Şikago Sözleşmesinin 16 numaralı Ekinin 4. Cildine dayanılarak hazırlanmıştır.

c) 25/03/2022 tarihli ve 31789 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Havacılık Faaliyetlerinden Kaynaklanan Sera Gazı Emisyonlarının Takibi Hakkında Yönetmelik’e (SHY-16.4)

dayanmaktadır.

Tanımlar ve Kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Talimat ve eklerinde geçen;

a) Akreditasyon: Bu Talimatta öngörülen doğrulama faaliyetlerini gerçekleştirecek olan doğrulayıcı kuruluşun Uluslararası Akreditasyon Forumu üyesi olan bir ulusal akreditasyon kuruluşu tarafından ulusal ve uluslararası kabul görmüş teknik ölçütlere göre değerlendirilmesi, yeterliliğinin onaylanması ve düzenli aralıklarla denetlenmesini,

b) Doğrulama: Uçak işleticisi tarafından hazırlanan emisyon raporunun maddi hatalar içerip içermediğini ve bu Yönetmelik kriterlerine uyum sağlama seviyesini değerlendirmek

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

amacıyla ilgili akreditasyon standardında belirtilen ilkelere uygun olarak doğrulayıcı kuruluş tarafından yürütülen faaliyetleri,

c) Doğrulama ekibi: Emisyon Raporlarının doğrulamasını gerçekleştiren, doğrulama kuruluşu bünyesinde hizmet veren, teknik uzmanlar tarafından desteklenebilen, bir grup doğrulama ekibi üyeleri veya ekip lideri olarak da nitelendirilen tek bir doğrulama ekibi üyesini,

ç) Doğrulayıcı kuruluş: Doğrulama işlemini icra etmek ve bu konuda raporlamada bulunmak üzere akredite edilmiş ve Genel Müdürlü tarafından yetkilendirilmiş bağımsız bir üçüncü taraf tüzel kişiyi,

d) Doğrulama raporu: Doğrulayıcı kuruluş tarafından oluşturulan, doğrulama beyanını ve destekleyici nitelikteki gerekli bilgileri içeren belgeyi,

e) Emisyon: Yakıt ve benzerlerinin yakılmasıyla atmosfere yayılan sera gazı olarak karbondioksiti (CO₂),

f) Genel Müdürlük: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü,

g) SHT-CORSIA: Genel Müdürlüğünün 06/01/2020 tarihinde yayınladığı Uluslararası Havacılığa Yönelik Karbon Denkleştirme Ve Azaltma Şeması Uygulama Talimatı

ğ) SHY-16.4: 25/03/2022 tarihli ve 31789 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Havacılık Faaliyetlerinden Kaynaklanan Sera Gazı Emisyonlarının Takibi Hakkında Yönetmelik

h) Uçak: Havadan ağır, motor gücüyle seyreden, uçuş sırasında havanın kanatları üzerindeki dinamik reaksiyonundan destek alan, sabit kanatlı hava aracını,

ı) Ulusal akreditasyon kuruluşu: Bir doğrulama kuruluşunun belirli doğrulama hizmetleri sağlamaya yetkin olduğunu tasdik eden yetkili kuruluşu,

i) Veri Yönetim Sistemi: Havacılık faaliyetlerinden kaynaklı emisyonların izlenmesi, raporlanması, doğrulanması kapsamında Genel Müdürlük tarafından yönetilen çevrim içi yazılımı,

Kısaltmalar ve ölçü birimleri

(2) Bu Talimatın eklerinde geçen ve aşağıda yer alan kısaltmalardan;

a) CO₂: Karbondioksiti,

b) CORSIA: Uluslararası Havacılığa yönelik Karbon Denkleştirme ve Azaltma Şemasını,

c) IAF: Uluslararası Akreditasyon Forumunu

ç) ICAO: Uluslararası Sivil Havacılık Örgütünü,

d) ISO: Uluslararası Standartlar Teşkilatını,

e) TÜRKAK: Türkiye Akreditasyon Kurumunu

ifade eder.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

İKİNCİ BÖLÜM Genel Esaslar, Denetleme ve Yaptırımlar

İdari hususlar

MADDE 5 – (1) Bu Talimat hükümlerinin yerine getirilmesinde Genel Müdürlük sorumlu ve yetkilidir.

Doğrulayıcı kuruluşlarda aranacak şartlar

MADDE 6 – (1) 25/03/2022 tarihli ve 31789 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanan Havacılık Faaliyetlerinden Kaynaklanan Sera Gazı Emisyonlarının Takibi Hakkında Yönetmelik kapsamında ulusal uçuşlar için doğrulama işlemi yapacak doğrulayıcı kuruluşun Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) tarafından ulusal uçuşlara yönelik sera gazı doğrulaması için akredite edilmiş olması şarttır.

(2) 25/03/2022 tarihli ve 31789 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanan Havacılık Faaliyetlerinden Kaynaklanan Sera Gazı Emisyonlarının Takibi Hakkında Yönetmelik kapsamında uluslararası uçuşlar için doğrulama işlemi yapacak doğrulayıcı kuruluşun TÜRKAK tarafından veya Uluslararası Akreditasyon Forumu (IAF) ile sera gazı emisyonlarının doğrulanması alanında karşılıklı tanıma anlaşması imzalamış bir ulusal akreditasyon kuruluşu tarafından Uluslararası Havacılığa yönelik Karbon Denkleştirme ve Azaltma Şeması (CORSA) kapsamında akredite edilmiş olması şarttır.

(3) Doğrulayıcı kuruluş, TÜRKAK tarafından CORSA kapsamında akredite edilmiş olması durumunda, bu Talimatın 7 nci maddesinin 2 nci fıkrasında belirtilen mülakat şartından muaf olarak, ulusal ve uluslararası uçuşlardan kaynaklanan emisyonların doğrulama işlemlerini yapmaya hak kazanır.

(4) TÜRKAK tarafından yalnızca ulusal uçuşlardan kaynaklanan emisyonları doğrulamak için akredite edilmiş bir doğrulayıcı kuruluşa ait doğrulama ekibinde çalışacak kişilerin bu Talimatta yer alan yetkinlik kriterlerini sağlaması zorunludur.

(5) TÜRKAK tarafından yalnızca ulusal uçuşlardan kaynaklanan emisyonları doğrulamak için akredite edilmiş doğrulayıcı kuruluşların uluslararası uçuşlardan kaynaklı emisyonların doğrulama işlemlerini gerçekleştirmelerine izin verilmez.

(6) CORSA kapsamında TÜRKAK tarafından akredite edilmemiş fakat IAF ile sera gazı emisyonlarının doğrulanması alanında karşılıklı tanıma anlaşması imzalamış bir ulusal akreditasyon kuruluşu tarafından akredite edilmiş doğrulayıcı kuruluşların ulusal uçuşlardan kaynaklı emisyonların doğrulama işlemlerini gerçekleştirmelerine izin verilmez.

Doğrulayıcı kuruluşlarda görev alacak doğrulama ekibi üyelerinin yetkinliği

MADDE 7 – (1) Baş doğrulayıcı ve doğrulayıcılar akredite edildikleri kapsam dâhilindeki nitelikler ile TÜRKAK tarafından yayımlanmış ilgili rehber dokümanlarda verilmiş olan ilave niteliklere haiz olmak zorundadır.

(2) 7 nci Maddenin 1 inci fıkrasında yer alan şartları sağlayan ve ulusal uçuşlardan kaynaklanan emisyonların doğrulama işlemlerini gerçekleştirecek personelin Genel Müdürlük tarafından yapılacak mülakatta başarılı olması gerekmektedir.

Doğrulayıcı kuruluşların yetkilendirilmesi ve Genel Müdürlüğe başvuru işlemleri

MADDE 8 – (1) Ulusal uçuşlar için akredite edilmiş ve 7 nci maddedeki gereklilikleri sağlayan doğrulayıcı kuruluş veya CORSA kapsamında akredite edilmiş doğrulayıcı kuruluş, Ek-1’de yer alan başvuru formu yanında istenen bilgi ve belgeleri Genel Müdürlüğe ibraz eder. Genel Müdürlüğe iletilen bilgi ve belgelerde eksiklik tespit edilmemesi durumunda başvuru yapan doğrulayıcı kuruluşların yetkilendirme işlemi tamamlanır.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

(2) Genel Müdürlüğe sunulan bilgi ve belgelerde eksiklik tespit edilmemesi durumunda doğrulayıcı kuruluş ekibinde yer alacak personel Genel Müdürlüğün açacağı mülakata girmeye hak kazanır.

(3) Genel Müdürlükçe yapılan mülakat sonucunda 70 ve üzeri puan alan doğrulama ekibi üyeleri başarılı olur. Başarılı olan doğrulama ekibi üyelerinin yer aldığı doğrulayıcı kuruluşlar Genel Müdürlük tarafından ulusal uçuşlardan kaynaklı emisyonları doğrulamak üzere yetkilendirme işlemi tamamlanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Çeşitli ve Son Hükümler

Mücbir sebep hali ile erteleme ve durdurma

MADDE 9 – (1) Mücbir sebep olarak kabul edilebilecek haller olağanüstü doğa olayları, deprem, yangın, su baskını benzeri doğal afetler, kanuni grev, lokavt, genel salgın hastalık, ambargo ve yabancı ülkelerin kısıtlamaları, terör eylemleri, savaş ve abluka olması, kısmi veya genel seferberlik ilanı ve benzeri hallerdir.

Yürürlük

MADDE 10 – (1) Bu Talimat yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11– (1) Bu Talimat hükümlerini Sivil Havacılık Genel Müdürü yürütür.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

EK 1 – DOĞRULAYICI BAŞVURU FORMU

Resmi Yazı Metni (Antetli kâğıda ayrı bir sayfada)

Genel Müdürlüğünüz tarafından yürütülen 25/03/2022 tarihli ve 31789 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Havacılık Faaliyetlerinden Kaynaklanan Sera Gazı Emisyonlarının Takibi Hakkında Yönetmelik kapsamında ve Havacılık Faaliyetlerinden Kaynaklanan Sera Gazı Emisyonlarının Takibi İçin Doğrulayıcıların Yetkilendirilmesi Talimatı gereğince *doğrulayıcı kuruluş* yetkilendirmesi için gerekli işlemlerimizin yapılması hususunda gereğini arz ederim.

Genel Bilgiler

Doğrulayıcı Kuruluşun	
Adı	
Adresi	
Telefonu	
E-postası	

*Doğrulayıcı kuruluş TÜRKAK’tan aldığı akreditasyon üst yazısı ve sertifikasının kopyasını bu formla beraber göndermelidir.

Başvuru Kapsamı

- CORSIA Ulusal Doğrulayıcı Kuruluş

Doğrulayıcı Ekibi Bilgi ve Belgeleri

1.Ekip Üyesinin	
Ad Soyad	
Telefon	
E-posta	

2.Ekip Üyesinin	
Ad Soyad	
Telefon	
E-posta	

*Daha fazla ekip üyesi olması durumunda lütfen listeyi devam ettiriniz.

*CORSIA kısmında çalışacak doğrulayıcı kuruluş için aşağıdaki belgeler istenmemektedir.

Ulusal doğrulayıcı olacak her bir ekip üyesi için;

1. ISO 14064-1 ve ISO 14064-3 belgesi (Madde 8 fıkra 1)
2. CORSIA Eğitim Sertifikası (Madde 8 fıkra 2)
3. Diploma (Madde 8 fıkra 4, e-devletten alınabilir)

Ek’e konulup gönderilecektir.